होत्रमित्यर्धं हूयतेस्मिन्निति होत्रंवन्हिः होतायजमानः प्रभुर्हुतस्यफलदईश्वरः ५ त्रिसौपर्णंत्रिसौपर्णेविदितंनामजातं शतरुद्रसंबंधिनामजातंयस्मिंस्तत्शतरुद्रियं तच्चब्रह्मवेदरूपंतेनद्रोणपर्वस्थशतरुद्रिय
स्यशिवोमहेश्वरःशंभुरितिनामाष्टोत्तरशतादेश्चव्याख्यानं वेदांतरेपिशतरुद्रनामानिसंभाव्यंतेतद्व्याख्यानेयजुषामिति यजुषांशतरुद्रियमित्येतावत्युक्तेद्रोणपर्वस्थस्यापिशतरुद्रियस्यमूलमूलिभावेनयजुःसं
बंधित्वसंभवाद्ब्रह्मेत्युक्तं तस्यतथात्वेपिसाक्षाद्वेदत्वाभावात् ततश्चहुतंचैवतथाप्रभुरित्यंतानिअष्टाशीत्यधिकंशतत्रयंनाम्नांभवति तथापवित्रंचपवित्राणामित्यादीनिनिमेषोन्मेषकर्मेत्यंतानिअष्टादशाधिकश
तद्वयं तेनषडधिकषट्शतानिनाम्नामिहाम्नातानि अष्टाधिकसहस्रस्यशेषंद्व्यधिकंनाम्नांशतचतुष्टयंत्रिसुपर्णशतरुद्रियाभ्यांपूरणीयं तथाहि त्रिसुपर्णत्रयेचतुर्दशमंत्राः १४ सर्वशाखागतानांनाम्नामुपसंहार्य
त्वात् खिलसहितेषुनमकानुवाकेषुप्रथमेषोडशमंत्राएकादशनामानिचेतिसप्तविंशतिः २७ द्वितीयेष्टाचत्वारिंशत् ४८ तृतीयचतुर्थयोःषट्सप्ततिः ७६ ततस्त्रिकेद्विनवतिः ९२ ततोद्विकेऽयशीति ८३ रि
तिनामान्येवांत्ययोः चतुर्विंशति २४ मंत्राः शेषंखिले १७ सप्तदशमंत्राः नब्रह्मानचगोविंदइत्यादयोमूलश्लोकाश्चैकविंशतिः २१ सर्वेषांसंकलनेद्व्यधिकंशतचतुष्टयंएतत्पूर्वोक्तषडधिकषट्सप्तयुतमष्टा
धिकंसहस्रंभवति तथाचामृतत्वकामस्यायंनामसमाम्नायस्त्रिसुपर्णत्रयशतरुद्रियाभ्यांसमुच्चितएवश्रेयस्करोनत्वन्यथा न्यूनत्वेनवाग्वज्रत्वापत्तेरितिशिवं॥१३८॥ पवित्रमिति गिरिगिरिवदचेतनंदेहंकाय

होत्रंहोताचहोम्यंचहुतंचैवतथाप्रभुः॥ त्रिसौपर्णंतथाब्रह्मयजुषांशतरुद्रियं ॥१३८॥ पवित्रंचपवित्राणांमंगलानांचमंगलं॥ गिरिकोहिंडुकोवृक्षोजीवःपुद्गलएवच॥ ३९॥ प्राणःसत्त्वंरजश्चैवतमश्चाप्रमदस्तथा॥ प्राणोपानःसमानश्चउदानोव्यानएवच ॥ ४० ॥ उन्मेषश्चनिमेषश्चक्षुतंजृंभितमेवच ॥ लोहितांतर्गतादृष्टिर्महावक्त्रोमहोदरः॥ ४१ ॥ सूचीरोमाहरिश्मश्रुरूर्ध्वकेशश्चलाचलः॥ गीतवादित्रतत्त्वज्ञोगीतवादनकप्रियः ॥ ४२॥ मत्स्योजलचरोजाल्योऽकलः केलिकलःकलिः॥ अकालश्चातिकालश्चदुष्कालःकालएवच॥ ४३॥ मृत्युःक्षुरश्चकृत्यश्चपक्षोऽपक्षक्षयंकरः ॥ मेघकालोमहादंष्ट्रःसंवर्तकबलाहकः ॥ ४४॥

तिशब्दयतीतिगिरिकः आतोनुपसर्गेकइतिकः अचेतनमपिदेहादिचेतनंकरोतीत्यर्थः अचेतयदचितोदेवोअर्यइतिमंत्रलिंगंच हिंडुकःहिंडतेगत्यागतंकुरुतेइतिहिंडुकः हिडिगतावित्यस्माद्बाहुलकादुकञ्
चिदाभासइत्यर्थः वृक्षः वृश्च्यतेछेद्यतइतिवृक्षःउपाधिविशिष्टेनरूपेणनाशवान् जीवःशुद्धस्वरूपेणजीवत्येवननश्यतीत्यर्थः तथाचश्रुतिर्विज्ञानघनएवैतेभ्योभूतेभ्यःसमुत्थायतान्येवानुविनश्यतीतिअवि
नाशीवाअरेऽयमात्मेतिच पुद्गलःपूयतेगलतिचेतिपुद्गलोदेहः ७ ॥ १३९ ॥ अप्रमदःप्रमदयास्त्रियाहीनः ऊर्ध्वरेताइत्यर्थः १० ॥ १४० ॥ लोहिताअंतर्गताचदृष्टिरस्य पुंवद्भावाभावआर्षः ७॥१४१॥
चलाचलःअत्यंतंचलः तद्भावतोऽन्यानत्येतीतिश्रुतेः ६ ॥१४२॥ मत्स्यइवमत्स्योजीवः संसारनदीजलेचरतीतिजाल्योवासनाजालबद्धः वस्तुतस्तुअकलोदुर्धरः कलनंधरणंकलःकेलिरेवकलोयस्य
लीलयास्यबद्धत्वंनान्यवशतयेत्यर्थः १० ॥ १४३ ॥ क्षुरःछेदनसाधनं कृत्यःछेत्तुंयोग्यः कृतीछेदनेइत्यस्यरूपं पक्षोमित्रं अपक्षःअमित्रंतस्यक्षयंकरः संवर्तकबलाहकःकल्पांतमेघः ८ ॥१४४॥

* एतद्टीकोक्तसंख्याविसंवादिमूलंदृश्यते * बंधः

Digitized by Google